

Годишен отчет

за дейността на
Националния център за безопасен интернет
при Фондация „Приложни изследвания и комуникации”,
Асоциация „Родители“, Агенция ДеКони и АРК Консултинг

Safenet.bg
Web112.net
Helpline.bg

2014 г.

Увод

Националният център за безопасен интернет (НЦБИ) е основан през 2005 г. и оттогава работи в рамките на Програмата „Безопасен интернет“ на Европейската комисия (ЕК), датираща от 1999 г. Центърът е основан от Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ (ФПИК) с частичната финансова подкрепа на ЕК. През 2008 г. като основни партньори в неговата дейност се включват Асоциация „Родители“ и Агенция ДеКони, а през 2012 г., АРК Консултинг става четвъртия член на консорциума.

ФПИК пушна в действие българската Гореща интернет-линия за борба с незаконно и вредно за деца съдържание и поведение в интернет през май 2006 година. От 2010 г., когато Фондация ПИК, Асоциация „Родители“ и ДеКони се включиха в Програма „Безопасен интернет“ 2009-2013 г. на Европейската комисия, Горещата линия работи чрез тази програма. Горещата линия е лесно достъпна за всеки пълнолетен и непълнолетен гражданин, който желае да подаде сигнал за забелязано в интернет съдържание или поведение, което е незаконно според българското законодателство или може да окаже травмиращо или друго вредно въздействие върху непълнолетни потребители на Мрежата. Анонимността на подателите на сигнали е гарантирана.

Основен приоритет в работата на Горещата линия е борбата срещу разпространението на детска порнография в интернет и подмамването на деца с цел сексуална злоупотреба през компютърна система. За тази цел ФПИК работи в тясно сътрудничество с компетентните правоохранителни органи на базата на рамково споразумение с МВР от януари 2006 г. Европейската и българската практика доказват, че публичната Гореща интернет-линия повишава ефикасността на работата на компетентните правоохранителни органи в борбата срещу незаконно и вредно онлайн съдържание и поведение.

От юни 2008 г. Фондация ПИК в консорциум с Асоциация „Родители“, Българската федерация по електронен спорт и агенция ДеКони управлява и Националният център за безопасен интернет (awareness node) с частичната финансова подкрепа на Програма „Безопасен интернет плюс“ на Европейската комисия.

Българската линия за безопасен интернет (БЛОБ) стартира през 2011 г. и със създаването ѝ в България вече съществува пълният пакет услуги на Националният център за безопасен интернет. БЛОБ предлага подкрепа и консултиране на деца, родители и учители във връзка с безопасната и позитивна употреба на интернет и мобилните технологии. Обучени оператори-консултанти са достъпни на телефон 124 123 (еднократно заплащане от 14 или 15 ст. на разговор според оператора без значение от продължителността на разговора), през Скайп и електронна поща. Намесата на БЛОБ консултанти е от особено значение когато рисковете за непълнолетни в интернет възникват в резултат на действията на самите непълнолетни. Сред тях са онлайн-тормозът (cyber-bullying), качването на незаконно или вредно съдържание в сайтове за споделяне на изображения и видеоматериали и в сайтове-социални мрежи, неразумно или безотговорно поведение онлайн. При необходимост, консултантите на БЛОБ препращат подобни сигнали към експерти от Държавната агенция за закрила на детето или социални работници от Отделите за закрила на детето.

В своята дейност Националният център за безопасен интернет се обляга и на широко партньорство с 22 държавни институции, частни компании, неправителствени организации, обединени в Обществен съвет за безопасен интернет. Общественият съвет подпомага дейността на Центъра в качеството си на консултативен орган.

ФПИК е пълноправен член на Международната асоциация на операторите на интернет-горещи линии (INHOPE) от 2006 г. INHOPE обединява горещи линии в 45 държави. ФПИК членува и в Европейската мрежа от центрове за безопасен интернет Insafe.

Фондацията е член на Национална мрежа за децата, а от май 2013 г. и на нейния Управителен съвет. Национална мрежа за децата включва 127 неправителствени организации, работещи по проблемите на закрила на децата. Мрежата е член на Eurochild, на Регионалната мрежа на

неправителствените организации и на УНИЦЕФ за деца от Централна и Източна Европа, Общността на независимите държави и Балтийските държави.

Кои сме ние

Фондация „Приложни изследвания и комуникации“ (Фондация ПИК) е неправителствена организация с нестопанска цел в обществена полза, създадена в София през 1991 г. Днес тя е сред водещите организации в България, които работят за развитието на съвременното общество, основавано на знанието, овладяло силата на информационните технологии и иновациите.

Фондация ПИК се включва активно в усилията за формулиране и прилагане на политиките за развитие на информационно общество и икономика на знанието, както в национален, така и в международен план чрез:

- проучвания и анализи, които имат за цел да подпомогнат формулирането и изпълнението на обществени политики;
- активна работа за постигането на консенсус чрез привличане на представители на правителството, индустрията и гражданското общество, както и чрез формирането на коалиции и публично-частни партньорства;
- изграждане на капацитет на различни професионални групи чрез обучения и трансфер на ноу-хау и добри практики.

Фондация ПИК е:

- член на европейската мрежа от центрове за безопасен интернет Insafe;
- член на Международната асоциация на интернет горещи линии INHOPE;
- координатор на Обществения съвет за безопасен интернет;
- член на УС на Национална мрежа за децата;
- член на Националния съвет за закрила на детето;
- представител за България на европейската изследователска мрежа „Децата на ЕС онлайн“.

Асоциация „Родители“ е учредена на 19 юни 2001 г. като сдружение за осъществяване на общественополезна дейност. Нейната мисия е да насърчава родителите да бъдат най-добрите родители, които могат да бъдат, и да подкрепи децата да се превърнат в най-добрите възрастни, които могат да станат. Нейната основна цел е развитие и утвърждаване на идеята за родителството като основна духовна ценност в обществото и на семейството като естествена среда за отглеждане и възпитание на децата.

Асоциация РОДИТЕЛИ е:

- член на ЕРА – Европейската родителска асоциация;
- член на Национална мрежа за децата;
- член на работни групи към Националния съвет за закрила на детето;
- член на Обществения съвет за безопасен интернет;
- член на Консултативния съвет по образование към Столична община;
- член на Консултативния съвет „Децата на София“.

ДеКони е маркетинг агенция с близо двадесет години история на успешно изграждане на жизнеспособни и печеливши брандове. Агенцията е въвела на българския пазар OMV, Jim Beam, Dunkin' Donuts, KFC, JYSK, Prisun, Creditex, Lidl.

Агенцията специализира в областта на корпоративната социална отговорност, като създава ефективни модели на сътрудничество между компании, неправителствени, правителствени и международни организации, с траен ефект върху устойчивото развитие както на конкретни общности на локално и регионално ниво, така и на българското общество като цяло. Екипът на агенцията успешно е реализирал редица информационни и медийни кампании със социална насоченост като серията благотворителни маратони „Да тичаме за здраве, да тичаме

за децата“ през 2001-2002 г., кампания за намаляване на отработените газове от градския транспорт, кампания за разделно събиране на отпадъците и за екологична среда заедно с Екопак, за допускане на обществени места на кучета-водачи на незрящи хора, за набиране на средства по програма „Моят уютен дом“ на SOS Детски селища – България.

АРК Консултинг ЕООД е консултантско звено на Фондация „Приложни изследвания и комуникации“. Фирмата предоставя услуги в областта на анализа и обществените политики на иновациите и информационните и комуникационните технологии в Европейския съюз и на подготовката и изпълнението на национални и международни проекти по рамковите програми на ЕС, Кохезионния и Структурните фондове. АРК Консултинг развива и подпомага капацитета на Фондация “Приложни изследвания и комуникации” за реализация на нейната мисия.

АРК Консултинг е член на две европейски мрежи:

- Enterprise Europe Network - най-голямата информационно-консултантска мрежа в Европа за подпомагане малките и средните предприятия в развитието на техния иновационен и технологичен потенциал, както и за подобряване на информираността им за политиките на Европейския съюз.
- ERAWATCH – мрежа от експертни центрове, която предоставя информация относно европейските, националните и регионалните изследователки и иновационни политики на ЕС и страните-членки, с цел по-доброто информиране на обществените политики и постигането на задачите на Европейското изследователско пространство.

Обществен съвет за безопасен интернет

Общественият съвет за безопасен интернет е създаден през април 2006 г. Той включва представители на официални институции, на организации от частния и неправителствения сектор, които имат пряко отношение към развитието на информационните технологии, изграждането на информационно общество и споделят общата цел и мисия на проекта за превръщане на интернет в среда, по-безопасна за непълнолетните.

Общественият съвет изслушва и приема периодични отчети за дейността на Горещата линия и НЦБИ и дава препоръки за подобряване на тяхната работа. Той одобрява процедурите за работа на Горещата интернет-линия и на Българската линия за онлайн безопасност (БЛОБ) и при необходимост взема решение за промяната им, когато това се налага от промените условия в страната – законови, технологични, социални и икономически. При възникване на спорни моменти в работата на Горещата линия и БЛОБ. Общественият съвет взема решения за адекватни действия.

Общественият съвет инициира различни дейности за популяризиране на безопасния интернет и за повишаване на обществената информираност за рисковете за непълнолетни в интернет средата и начините за тяхното предотвратяване. Организацията, които членуват в Обществения съвет, вземат активно участие в редица инициативи на Националния център за безопасен интернет.

В съответствие с приетия Правилник за дейността, Общественият съвет приема като нови членове организации с доказана активност в областта на безопасния интернет. Новите членове трябва да имат капацитет за повишаване на ефективността на работата на Националния център за безопасен интернет и на Горещата линия.

На редовното си годишно заседание на 13 януари 2014 г., Общественият съвет дискутира и прие промени в Правилника за дейността на Общественият съвет за безопасен интернет и промени в процедурите за работа на Горещата интернет-линия. Избран бе и нов Управителен съвет. Христо Монов, председател на парламентарната Комисия по въпросите на децата, младежта и спорта беше единодушно одобрен за председател на съвета, а Ева Жечева, председател на Държавната агенция за закрила на детето, и Анета Иванова, председател на

Управителния съвет на Сдружение за електронни комуникации бяха избрани като негови заместници. Управителният съвет прие годишния отчет на НЦБИ за 2013 г. и обсъди предстоящите дейности във връзка с отбелязването на международния Ден за безопасен интернет.

След обсъждане съветът одобри и План за действие през 2014 г. на НЦБИ.

Състав на Обществения съвет за безопасен интернет

1. Парламентарна Комисия по въпросите на децата, младежта и спорта
2. Държавна агенция за закрила на детето
3. Сдружение за електронни комуникации
4. Министерство на образованието и науката
5. Министерство на вътрешните работи
6. Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията
7. Министерство на културата
8. Столична община
9. интернет общество – България
10. Българска асоциация по информационни технологии (БАИТ)
11. Cisco Systems- България
12. Фондация „Право и интернет”
13. Асоциация „Родители”
14. Сдружение за защита на потребителите (Уебсървисиз)
15. Фондация "Партньори-България"
16. Българска федерация по електронен спорт
17. Фондация "Джендър образование, изследвания и технологии"
18. Виваком
19. МобилТел
20. Теленор България
21. Майкрософт България
22. Център за изследване на демокрацията

Работни процедури на Горещата линия

Процедурите, които спазва в своята работа Горещата линия “Web112.net”, са одобрени от Обществения съвет за безопасен интернет. Текстът е публикуван изцяло на сайта на Горещата линия. Целта на приетите процедури е дейността на Горещата линия да бъде максимално ефективна и прозрачна.

Процедурите гарантират при желание пълната анонимност на подателя на сигнал. След получаване на сигнал операторите на Горещата линия установяват местонахождението на докладваното съдържание. Ако то е в България, сигналът се предава по специално изграден работен канал за комуникация с Министерството на вътрешните работи въз основа на подписано през 2006 г. рамково споразумение за сътрудничество. Ако съдържанието се намира на територията на друга страна, членуваша в Международната асоциация на оператори на интернет-Горещи линии, сигналът се препредава директно на партньорската Гореща линия. Ако се установи, че съдържанието се намира в трета страна, сигналът се препраща на МВР за последващи действия по линия на международното сътрудничество между полицейските служби.

Операторите на Горещата линия отговарят на запитвания по телефон или електронна поща. При необходимост те пренасочват потребителя към специалистите психолози на Българската линия за онлайн безопасност (БЛОБ) в съответствие с процедурите за пренасочване на сигнали по компетентност, приети от Фондация ПИК и Асоциация „Родители“.

Горещата линия се отчита периодично пред Обществения съвет за безопасен интернет и в публични годишни отчети, които се публикуват на сайта на Горещата линия.

Работни процедури на БЛОБ

Българската линия за онлайн безопасност (БЛОБ) е изградена и се поддържа от Асоциация „Родители“. БЛОБ е консултативен център за деца и възрастни. Предоставя консултации свързани с проблеми и рискове за децата в интернет. Клиентите имат на разположение четири канала за комуникация: телефон, 2 онлайн канала за чат в реално време (скайп и чат на живо в системата на сайта на линията) и електронната поща. Информацията за всички консултации направени по телефон, скайп или имейл се съхранява в база данни като отчет за обажданията и е строго конфиденциална.

Лицата, които се обръщат към Линията за онлайн безопасност, имат възможност да останат анонимни, като не предоставят лична информация и данни за контакт. Операторите обаче са задължени да поискат лична информация, когато съществува реална заплаха за живота и здравето на непълнолетно лице и/или някой друг, когато случаят е сериозен (касае насилие, тормоз, престъпление, възможна сексуална злоупотреба) и трябва да бъде пренасочен към Горещата линия и/или друга компетентна организация или институция.

Консултативният център работи като гореща телефонна и онлайн линия от 10.00 до 16.00 часа в работни дни, с по 2-ма дежурни консултанти и 1 супервизор на смяна. Консултантите и супервизорите са обучени психолози, които преценяват сериозността на всеки случай и при необходимост насочват детето-жертва за по-нататъшна консултация и/или терапия към компетентните институции.

БЛОБ работи в тясна връзка с Горещата интернет-линия за борба с незаконно и вредно за деца съдържание и поведение в интернет. По преценка на консултантите сериозните сигнали (касаещи виртуално сексуално насилие, подмамване с цел сексуална злоупотреба, разпространение на детска порнография, сексуална експлоатация на деца, психически и физически посегателства над деца, пропагандиране на тероризъм, ксенофобия, расова и етническа омраза в интернет пространството, онлайн тормоз, интернет измами) се пренасочват към Горещата линия, където след първоначална обработка се предприемат последващи действия и при необходимост се насочват към МВР за разследване.

Консултативният център работи в тясно сътрудничество и с институции и организации, свързани с безопасността на децата. В случаи на сериозна реална заплаха за живота и здравето на непълнолетен, операторът предоставя информация на Отделите за закрила на детето, съответните органи на реда, училищни власти и здравни институции. В тези случаи не се изисква съгласието на потребителя. Супервизорът и/или консултантът, който е на смяна, сигнализира компетентните органи, следи развитието на случая до окончателното му разрешаване, след което се въвежда отчет в базата данни.

Деятелност на Горещата линия Web112.net

През 2014 г. в Горещата линия постъпиха и бяха обработени общо 2166 сигнала. Обработката на сигналите показва, че 93 сигнала касаеха уебсайтове, поместващи незаконно или вредно за непълнолетни съдържание или поведение. Тези сигнали могат да се класифицират както следва:

- Детска порнография – 33;
- Детски нудизъм – 2;
- Подмамване на деца с цел сексуална злоупотреба – 3;
- Порнография за възрастни, достъпна за деца – 1;
- Екстремна порнография – 1;
- Расизъм и ксенофобия – 1;
- Пропаганда на насилие срещу личността – 53;

Операторите на Горещата линия проследиха незаконното или вредно съдържание до уебсайтове, базирани в седем различни страни. В най-голям брой от случаите предполагаемата локация е била България (56). Останалите случаи включват САЩ (24), Холандия (6), Русия (3), Канада (2), Британските Вирджински острови (1) и Латвия (1).

По подадените сигнали Горещата линия предприе 332 последващи действия. От тях:

- Подадени сигнали на МВР – 8;
- Уведомени за неподходящо съдържание собственици на уебсайтове или автори на съдържание – 54;
- Подадени сигнали на други компетентни органи – 8;
- Предадени сигнали на съответни партньорски Горещи линии в други страни за последващи действия – 21;
- Дадени отговори на различни запитвания от потребители – 23;
- Уведомени за предприетите действия по техния сигнал податели на сигнали – 109;

Дейност на Българската линия за онлайн безопасност

В периода януари – декември 2014, Българската линия за онлайн безопасност е получила общо 276 запитвания. Запитванията се класифицират от операторите в следните категории:

- Вредно съдържание – 5;
- Подмамване на деца с цел сексуална злоупотреба / груминг – 2;
- Комерсиални рискове/заплахи – 8;
- Любов/взаимоотношения/сексуалност (онлайн) – 17;
- Нежелан контакт от непознат (различен от подмамване / груминг) – 3;
- Незаконно съдържание, отнасящо се към Горещата линия – 6;
- Онлайн престъпления – 11;
- Онлайн репутация – 1;
- Онлайн тормоз – 29;
- Самоличност (злоупотреба със самоличността) – 10;
- Самоличност (как да я пазим) – 5;
- Самонараняване – 2;
- Сексуална злоупотреба – 1;
- Технически настройки – 42;
- Други – 8.

Подателите на сигнали са разделени в следните групи:

- Възрастни – 34;
- Деца – 21;
- Професионалисти – 3;
- Родители – 19;
- Тийнейджъри – 44;
- Неустановени – 30.

Дейност на Националния център за безопасен интернет (НЦБИ)

През 2014 г. Националният център за безопасен интернет продължи дейността си като член на Европейската мрежа от центрове за безопасен интернет Insafe и на Международната асоциация на интернет-горещи линии за защита на децата от онлайн посегателства INHOPE. Центърът допринесе към работата на двете мрежи и си сътрудничеса с партньорските Горещи линии, както и със собствениците / администраторите на уебсайтове от цяла Европа с цел премахване на незаконно или вредно за непълнолетните съдържание. В България много от дейности на Центъра бяха реализирани в сътрудничество със съответните компетентни служби и организации на национално и местно ниво.

Както и през предходните години, основните дейности на Центъра бяха насочени към повишаване на безопасността на децата при употреба на информационните и комуникационните технологии. Тези дейности включваха:

- провеждане на информационни кампании, семинари, конференции и кръгли маси;
- обучения и образование на деца, родители, учители, полицаи и други професионалисти;
- проучване на тенденциите в използването на „новите технологии” сред децата;
- разработване и разпространение на информационни материали и други ресурси за повишаването на осведомеността;
- насърчаване на сътрудничеството между всички заинтересовани страни от публичния, частния и неправителствения сектор.

Международен Ден за безопасен интернет

Денят за безопасен интернет беше отбелязан на 11 февруари с множество събития. В началото на деня трите национални мобилни оператори изпратиха кратки текстови съобщения до техните потребители с напомняне за Деня за безопасен интернет. Екипът на НЦБИ подготви изложба от над хиляди рисунки на тема „Ти си героят (в интернет)“, получени от началните училища от цялата страна.

Основното събитие започна от 3 часа следобед в Дома на Европа (Информационното бюро на ЕК и ЕП в България). Сред официалните гости, които направиха кратки изказвания, бяха ръководителят на Представителството на Европейската комисия у нас Огнян Златев, председателят на Държавната агенция за закрила на детето Ева Жечева и представител на парламентарната Комисия по въпросите на децата, младежта и спорта.

Централната част от програмата беше запазена за специалните гости с особен принос за онлайн безопасността през изминалата година. Учителката от Хасково Росица Висарионова, победител в националния конкурс „Учител-будител във виртуалното пространство“, и нейните ученици Антоан Калев и Цветелина Тенчева описаха как са работили с класа по темата „Младият човек между реалното и виртуалното“. Димитър Ганчев от интернет общество-България разказа за пионерските времена на интернет, в които той е бил активен участник. Борислава Динева и Лиляна Славова, делегатки на ТийНет Парламента от 2013 г., припомниха как беше създадена, дискутирана и гласувана Хартата за онлайн правата и отговорностите на младите хора в България и разказаха за участието си в общоевропейския Форум за безопасен интернет в Брюксел. Любомир Янчев, млад програмист, предприемач и изобретател на евтина система за „умна“ къща и универсално дистанционно, вдъхнови публиката с посланието си, че това, от което светът днес се нуждае, са млади хора, които искат да го променят.

Събитието беше посетено от около 80 ученици от средните училища от София и други градове.

Десетки училища и други организации от цялата България проведоха собствени събития за отбелязване на Деня за безопасен интернет. За тази цел Центърът им предостави най-различни информационни материали.

Празник на семейството „Фамилатлон” 2014 и други публични събития

Шестото издание на ежегодния фестивал „Фамилатлон“ се състоя в Южния парк в София на 18 май. Хиляди семейства прекараха деня в активно участие в голямото разнообразие от игри, състезания и спортове, организирани с помощта на над 40 организации, федерации и клубове. Родителите и децата имаха възможност да проверят уменията си в редица традиционни и екзотични забавления като бадминтон, петанк, капоейра, айкидо, роботика и много други. Забавлявайки се, те едновременно усвояваха и полезни умения в сферата на отговорно ползване на интернет чрез играене на игри, разработени от НЦБИ („Флашко в страната на спамчетата“, „Флашко треньор“, мемокарти, Къщата на БЛОБ). Флашко, супер-героят

създаден от Центъра за безопасен интернет, присъстваше през целия ден и не спираше да играе с децата и да ги учи на правилата за безопасно сърфиране в интернет.

От април до юни екипът на БЛОБ организира и поредица от малки „Фамилатлони“ по училища в различните български градове (на 11 и 28 април в София, на 17 май в Козлодуй, на 1 юни в София и Дупница). На всички тези събития децата играха „Флашко в страната на спамчетата“ и другите образователни игри на Центъра. Всички деца, които взеха участие в игрите, получиха подаръци, включително и книжката „Флашко на Фамилатлон“, както и БЛОБ стикери.

За трета поредна година „Фамилатлонът“ отбеляза началото на учебната година в Горна Оряховица на 19 септември, организиран съвместно от НЦБИ, Община Горна Оряховица и Сдружение „Младежка толерантност“. Празненството на семейството, спорта и здравословния начин на живот включваше над 10 различни игри, работилници и спортни състезания.

Освен на „Фамилатлона“ екипът на НЦБИ представи работата на Центъра, Горещата линия и БЛОБ чрез участието си на различни публични събития като традиционния фестивал „София диша“, Панаира на книгата, детски панаири и други.

Обучения

През годината екипът на НЦБИ проведе редица обучения на различни експерти и професионалисти. Сред тях имаше полицаи от Детските педагогически стаи, секретари на местните комисии за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни, учители, училищни психолози, социални работници и експерти по борба срещу трафика на хората. Обученията включваха най-различни теми – противодействие на експлоатация на децата, превенция на онлайн тормоз, киберпрестъпления срещу или причинени от непълнолетни, онлайн безопасност на децата и младежите, превенция на реално и виртуално насилие сред децата, превенция на езика на омразата онлайн и връзката между интернет и трафика на хората.

Полицейски служители от Детска педагогическа стая от полицейските управления в цялата страна бяха обучени по темата превенция на сексуалното насилие срещу и/или между ученици. Във Варна екипът на НЦБИ обучи полицейски служители, експерти от Дирекция „Превенция“ към община Варна, членове на местната комисия за борба с трафика на хора, и служители на местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетни и непълнолетни как да действат в случаи, когато интернет се използва за трафик на хора. Социални работници от различни домове за деца без родителски грижи от София пък преминаха обучение, фокусирано върху онлайн рискове за деца настанени в институции.

Повечето от обученията бяха насочени към учители. Учители от София, Пловдив и Габрово бяха обучени да противодействат на онлайн рискове за деца и на онлайн тормоза. Обучението включваше и разработената от НЦБИ методология за превенция на реално и виртуално насилие сред децата и превенция на онлайн езика на омразата.

Освен професионалистите, НЦБИ посвети значително време и ресурси за образование и обучение на деца и младежи. Експертите на Центъра посетиха десетки училища в София, Симитли, Козлодуй и Горна Оряховица и изнесоха лекции през повече от 1000 ученици на различна възраст. Обученията акцентираха върху темата за онлайн безопасност и правилата за безопасно ползване на интернет, реални и виртуални форми на агресивното поведение и стратегии за превенция на насилието. На тези обучения децата и младежите активно участваха в различни интерактивни игри, разработени от Центъра, и получиха редица информативни и образователни материали. Много от тях с удоволствие споделиха собствения опит и знания за интернет и активно разсъждаваха и предлагаха правила за безопасното му

ползване. Някои от по-големите участници бяха обучени като обучители на своите връстници за превенция на агресията между младите хора.

Група деца и техните бащи участваха в обучение по програмирането на несложни игри за мобилни телефони. Това се оказа изключително ефективен и забавен начин за привличане и ангажиране на бащите в учене на децата им как да ползват модерните комуникационни технологии по позитивен и безопасен начин.

Национално състезание по образователната онлайн игра „Семейни дуели“ беше друга инициатива с подобна цел. Играта беше разработена от НЦБИ с подкрепата на Кабината.ком и Българската асоциация за информационните технологии. Състезанието започна на 16 юни и продължи един месец. Играта се играе от семеен отбор, в който има поне едно дете и един възрастен. Някои от въпросите, на които участниците трябва да отговорят по време на играта, са свързани с техните знания по безопасната употреба на интернет и мобилни устройства.

Младежки панели на НЦБИ

През 2014 година Националният център за безопасен интернет продължи да работи активно с младежките панели във Варна и София. Участниците в панела във Варна преминаха обучение за обучители на връстници за безопасна работа с интернет. През октомври експерти на Центъра участваха в онлайн среща на координаторите на младежките панели на европейските центрове за безопасен интернет, на която беше представена и дискутирана работата сред най-малките деца.

Младежките панели, ТийНет Парламентът и другите групи от обучени млади хора активно участваха в изработването на някои информационни и образователни материали (онлайн и офлайн игри, различни печатни материали). Окончателните решения за вида и дизайна на тези материали се вземаха на работните срещи на екипа на Центъра и неговите млади партньори.

Международна дейност

Екипът на Центъра взе участие в различни международни събития (конференции, работни срещи и форуми), на които обмени знанията и опита си с колеги от другите европейски държави и на които представи и разпространи методологията за превенция на реалното и виртуалното насилие сред децата, както и други ресурси на Центъра.

На международна конференция за борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца в интернет в София на 10-11 юни с участие на представители на правоохранителните органи от 26 държави, Интерпол, Европол, неправителствени организации и бизнеса, експертите на НЦБИ представиха работа на Горещата линия, сътрудничеството ѝ с правоохранителните органи и дейностите на Центъра по превенция и повишаване на обществената осведоменост.

Центърът беше представен и на международната конференция „Младите и медиите“ в Скопие през февруари и на среща на работната група за организация на ЕвроДИГ форум (Европейски диалог по интернет управление) през юни 2015 г. в София. Екипът на БЛОБ участва в среща на управителния борд на европейските линии за онлайн безопасност във Вилнюс през септември. В рамките на срещата беше проведен и обучителен семинар за рисковете, на които са изложени децата и младежите в интернет. Българският Център за безопасен интернет подпомогна и стартирането на подобен център в Сърбия, като представи своя опит и добри практики от България.

Въпреки че са по-малко атрактивни от физически участия в „реални“ събития, онлайн срещите, уебинарите и телеконференциите също представляват важни канали за обмен на мнения и намиране на решения за най-различни проблеми – от работните процедури за линиите за онлайн безопасност до подаването на сигнали за киберпрестъпленията. Някои

подобни събития, в които участваха експертите на Центъра, бяха: ежемесечни онлайн срещи на работните групи по европейския проект БИК НЕТ; презентация чрез видео мост на националната конференция, организирана в Москва от руския Център за безопасен интернет през февруари; два уебинара по линия на INHOPE, посветени на „тъмния“ интернет (през август) и на Фейсбук (септември); и уебинар за нуждите на младите хора в рамките на проекта „Е-умения за работа“ през октомври. Центърът участва и в планирането на различни събития (пан-европейски младежки панел, състезание за позитивно онлайн съдържание, Форум за безопасен интернет).

Експертите на Центъра взеха участие и в няколко обучителни семинара (Insafe семинар в Братислава, обучение за оператори на горещите линии в Берлин). Центърът беше домакин на колегите си от ирландския Център за безопасен интернет, които се запознаха с работата на горещата линия – с процедурите, видовете сигнали, сътрудничеството с полицията и други институции, със силните страни и недостатъците на работата.

Национално сътрудничество

През 2014 г., НЦБИ продължи съвместната си работа с многото си партньори, както тези, членуващи в Обществения съвет за безопасен интернет, така и извън него. Заедно с някои от партньорите НЦБИ организира и реализира различни дейности – особено събитията свързани с промотирането на активното бащинство (отбелязване на Деня на бащата, проекта „Да бъдеш баща“). В рамките на проекта „Да бъдеш баща“ екипът на Асоциация „Родители“ особено активно си сътрудничеса с Министерството на вътрешните работи.

Експертите на НЦБИ участваха в различни работни групи и в работата на различни мрежи и коалиции (Национална мрежа за децата, работна група към парламентарната Комисия по труда, социалната и демографската политика, работна група към Главна дирекция „Национална полиция“, работна група към Национална комисия за борба с трафика на хора и други), където допринесоха за формиране на национални политики и тяхното прилагане. Съществени усилия бяха положени за лобиране и застъпничество за промени в законодателството и в училищните програми с цел превенция на реалното и виртуалното насилие сред или срещу деца и младежи и за превенция, разследване и наказване на сексуалните злоупотреби и експлоатация на децата.

На 24 януари се проведе заседание на работна група по превенция на насилието и престъпленията срещу децата. В нея участваха професионалисти от различни държавни институции (Държавната агенция за закрила на детето, Министерството на образование, Министерството на младежта и спорта, Министерството на труда и социалната политика, Министерството на здравеопазването, полицията), както и на Червения кръст и различни НПО. Част от програмата на срещата беше и обучение на участниците.

Като резултат на съвместни усилия на НЦБИ и Главна дирекция „Национална полиция“ беше подготвен интернет сайт “Подобряване на закрилата на детето и превенция на детската престъпност в България“.

Експерти на НЦБИ взеха активно участие в работната среща на Националната комисия за борба с трафика на хора през април, на която бяха приети стратегическите цели и план за действие на комисията за 2014 г. НЦБИ се включи и в кръгла маса, която се проведе през септември в София на тема формиране на Националната стратегия по киберсигурност.

Националният център за безопасен интернет благодари на всички партньори и съмишленици, които помогнаха за дейността му през 2014 година!